TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ P** **TỈNH GIA LAI** Số: 01/2022/QĐST-DS	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** *P, ngày 04 tháng 01 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ P, TỈNH GIA LAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Cao Thị Thanh Huyền.

Thư ký phiên họp: Ông Phan Quang Ân - Thư ký Tòa án của Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Thắng Trinh - Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 01 năm 2022 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 323/2021/TLST-DS ngày 10 tháng 12 năm 2021 về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp số: 09/2021/QĐST-DS ngày 21 tháng 12 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Kơ Pă B, sinh năm 1963; địa chỉ: Làng Thong N, xã I, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Có mặt tại phiên họp.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Anh Kơ Pă T1, sinh năm 1993; địa chỉ: Làng Thong N, xã I, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Vắng mặt tại phiên họp.

- Chị Kơ Pă T2, sinh năm 1998; địa chỉ: Làng O, xã Ia P, huyện Ia, tỉnh Gia Lai. Có mặt tại phiên họp.

- Chị Kơ Pă T, sinh năm 2001; địa chỉ: Làng Thong N, xã I, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Vắng mặt tại phiên họp.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự ngày 16-7-2021 và tại phiên họp, người yêu cầu là bà Kơ Pă B trình bày:

Bà và ông Puih B1 chung sống với nhau từ năm 1991. Trong quá trình hôn nhân, bà và ông Puih B1 có 3 con chung là anh Kơ Pă T1, chị Kơ Pă T2 và chị Kơ Pă T; trong đó có chị Kơ Pă T là người khuyết tật đặc biệt nặng. Từ nhỏ cho đến nay, chị Kơ Pă T không đi lại được, không có khả năng nhận thức và làm chủ được hành vi của mình.

Năm 2020, chồng bà là ông Puih B1 chết. Nay bà và các con muốn chuyển nhượng đất để có tiền chữa bệnh cho chị Kơ Pă T, cho các con và trang trải cuộc sống gia đình nhưng vì chị Kơ Pă T không có khả năng nhận thức nên không thể làm thủ tục chuyển nhượng đất được.

Vì vậy, bà đề nghị Tòa án tuyên bố con của bà là chị Kơ Pă T, sinh ngày 05-9-2001 bị mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời, đề nghị Tòa án chỉ định bà là người giám hộ cho chị Kơ Pă T.

Tại bản tự khai ngày 10-12-2021 và Đơn xin giải quyết vắng mặt ngày 03-01-2022, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là anh Kơ Pă T1 trình bày:

Cha mẹ anh là bà Kơ Pă B và ông Puih B1 chung sống với nhau từ năm 1991. Cha mẹ anh có 3 con chung là anh, chị Kơ Pă T2 và chị Kơ Pă T; trong đó có chị Kơ Pă T là người khuyết tật đặc biệt nặng. Từ nhỏ cho đến nay, chị Kơ Pă T không đi lại được, không có khả năng nhận thức và làm chủ được hành vi của mình.

Năm 2020, cha anh là ông Puih B1 chết. Nay mẹ anh và các anh chị em muốn chuyển nhượng đất để có tiền chữa bệnh cho chị Kơ Pă T, cho anh em anh và trang trải cuộc sống gia đình nhưng vì chị Kơ Pă T không có khả năng nhận thức nên không thể làm thủ tục chuyển nhượng đất được.

Nay, mẹ anh đề nghị Tòa án tuyên bố em của anh là chị Kơ Pă T, sinh năm 2001 bị mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời, đề nghị Tòa án chỉ định bà Kơ Pă B là người giám hộ cho chị Kơ Pă T.

Anh đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của mẹ anh và anh xin từ chối không đến Tòa án tham gia tố tụng.

Tại bản tự khai ngày 10-12-2021 và tại phiên họp, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Kơ Pă T2 trình bày:

Cha mẹ chị là bà Kơ Pă B và ông Puih B1 chung sống với nhau từ năm 1991. Cha mẹ chị có 3 con chung là anh Kơ Pă T1, chị và chị Kơ Pă T; trong đó có chị Kơ Pă T là người khuyết tật đặc biệt nặng. Từ nhỏ cho đến nay, chị Kơ Pă T không đi lại được, không có khả năng nhận thức và làm chủ được hành vi của mình.

Năm 2020, cha chị là ông Puih B1 chết. Nay mẹ chị và các anh chị em muốn chuyển nhượng đất để có tiền chữa bệnh cho chị Kơ Pă T, cho các anh chị em và trang trải cuộc sống gia đình nhưng vì chị Kơ Pă T không có khả năng nhận thức nên không thể làm thủ tục chuyển nhượng đất được.

Nay, chị đề nghị Tòa án chấp nhận toàn bộ yêu cầu của mẹ chị, theo đó tuyên bố em của chị là chị Kơ Pă T, sinh năm 2001 bị mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà Kơ Pă B là người giám hộ cho chị Kơ Pă T.

Tại phiên tòa, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Về thủ tục tố tụng giải quyết việc dân sự: Trong quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Đề nghị Tòa án nhân dân thành phố P áp dụng Điều 369, Điều 370 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự để chấp nhận yêu cầu của bà Kơ Pă B.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai nhận định:

[1] Về tố tụng:

Yêu cầu của bà Kơ Pă B là yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự nên căn cứ khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án.

Căn cứ bản sao của Giấy khai sinh số 60/2013, quyển số 01/2013 do Ủy ban nhân dân xã I, thành phố P, tỉnh Gia Lai cấp ngày 02-7-2013 có cơ sở xác định bà Kơ Pă B là mẹ của chị Kơ Pă T nên bà Kơ Pă B có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Kơ Pă T mất năng lực hành vi dân sự.

Chị Kơ Pă T cư trú tại thành phố P nên theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai.

[2] Về nội dung:

Sau khi thụ lý vụ việc, ngày 14-12-2021, Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 16/2021/QĐ-TCGĐ đối với người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Kơ Pă T.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 211/KLGĐ ngày 20-12-2021 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận:

Về y học: Chị Kơ Pă T bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng (F72 - ICD 10).

Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Chị Kơ Pă T mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Như vậy, hoàn toàn có căn cứ để chấp nhận đơn yêu cầu của bà Kơ Pă B, tuyên bố chị Kơ Pă T mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự.

Về việc giám hộ: Chị Kơ Pă T chưa có chồng, con; bà Kơ Pă B là mẹ của chị Kơ Pă T. Bà Kơ Pă B có năng lực hành vi dân sự; có tư cách đạo đức tốt và các điều kiện cần thiết để thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ; không phải là người đang bị truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc người bị kết án nhưng chưa được xoá án tích về một trong các tội cố ý xâm phạm tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, tài sản của người khác và không phải là người bị Tòa án tuyên bố hạn chế quyền đối với con chưa thành niên. Vì vậy, căn cứ Điều 49 và Điều 53 của Bộ luật Dân sự, bà Kơ Pă B là người giám hộ cho chị Kơ Pă T.

[3] Về lệ phí: Bà Kơ Pă B phải chịu lệ phí theo quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 361, 362, 370, 372, 376, 377 và 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Áp dụng các Điều 22, 49 và 53 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Kơ Pă B.

Tuyên bố chị Kơ Pă T (sinh ngày 05-9-2001; giới tính: Nữ; địa chỉ: Làng Thong N, xã I, thành phố P, tỉnh Gia Lai) mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Kơ Pă B là người giám hộ cho chị Kơ Pă T. Trong phạm vi giám hộ, bà Kơ Pă B được thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật đối với người giám hộ.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Bà Kơ Pă B phải chịu lệ phí là 300.000 đồng nhưng được khấu trừ vào tiền tạm ứng lệ phí trước đây theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0001131 ngày 10-12-2021 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố P, tỉnh Gia Lai; bà Kơ Pă B đã nộp đủ tiền lệ phí.

3. Về quyền kháng cáo:

Bà Kơ Pă B và chị Kơ Pă T2 có quyền kháng cáo quyết định sơ thẩm trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày 04-01-2022. Anh Kơ Pă T1 có quyền kháng cáo quyết định sơ thẩm trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày quyết định sơ thẩm được tống đạt hợp lệ hoặc được niêm yết công khai.

4. Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:
- Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai;
- Viện kiểm sát nhân dân thành phố P;
- Chi cục Thi hành án dân sự thành phố P;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu VP, hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Cao Thị Thanh Huyền